

„Vienas iš mūsų prioritetų šiuo metu yra vadinamųjų vietinių energijos bendrijų kūrimas“

Pokalbis su José Antonio Serrano Martínezu, Mursijos miesto meru (Ispanija), Merų pakto „Miestas dėmesio centre“ (City in the Spotlight) apdovanojimų laureatu.

[Merų pakto biuras Europoje:] Mursijos miesto savivaldybė buvo pirmoji Ispanijoje, kuri dar 2008 metais priėmė Merų pakto įsipareigojimus! Atsigręžęs atgal į 13 metų dalyvavimo iniciatyvoje, ar galite pasakyti, kokie, jūsų nuomone, yra didžiausi miesto laimėjimai klimato ir energetikos srityje?

[Meras Serrano Martínez:] Mursija per šį laikotarpį pasiekė kelis tikslus, vienas iš jų – 2010 m. lapkritį patvirtinto SEAP 2020 (tvarios energijos veiksmų plano) įgyvendinimas siekiant 20% sumažinti išmetamo CO₂ kiekį. Šio pasiekimo rezultatas – 2020 m., palyginus su 2007 m. išmetamųjų teršalų lygiu, CO₂ kiekis sumažėjo mažiausiai 428 334 t. Jau ketiname pakelti kartelę: 40% sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį pagal savivaldybės SECAP 2030 (Tvarios energijos ir klimato veiksmų plane), tokiu būdu natūraliai tęsiant 2020 m. SEAP veiklą. Taip pat didžiuojuosi, kad per mano kadenciją miestas pritarė Merų pakto vizijai iki 2050 m. pasiekti klimato neutralumą.

Mursijos dalyvavimas Merų pakto iniciatyvoje – tai varomoji jėga, kuri padeda sušvelninti klimato kaitą ir prie jos prisitaikyti. Ši Europos parama teikia pripažinimą ir leidžia mums panaudoti išteklius ir ryšių tinklų kūrimo galimybes, reikalingus energetikos ir klimato įsipareigojimams vykdyti. Toks pripažinimo jausmas mus ir padrąsina, ir tuo pačiu skatina veikti.

Jūsų miestas neseniai palaikė 2050 m. Merų pakto įsipareigojimus siekiant teisingesnės, klimato požiūriu neutralios Europos. Šio naujo įsipareigojimo kontekste turi vykti bendradarbiavimas su vietos lygmens dalyviais ir piliečiais. Kas vyksta Mursijoje šiuo atžvilgiu?

Norėdami pakeisti Mursijos visuomenės, įmonių, įstaigų ir valdžios institucijų įpročius, skirti dėmesį bendram projektui, kurio tikslas – tausoti aplinką, būtina, kad visi savivaldybės lygmenyje esantys veikėjai ir „nematomi“ socialiniai subjektai iškiltų į paviršių. Tik tuomet galėsime kartu sukurti visiems įdomų ir sėkmingą bendrą projektą, kuriame visi vaidinsime savo vaidmenį ir gausime rezultatų derlių. Todėl mūsų savivaldybės 2030 m. klimato kaitos mažinimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos strategijos kulminacija – tai dalyvaujamas procesas, į kurį bus įtraukti visuomeninės jėgos, organizacijos, profesinės asociacijos, ekspertai, žinių centrai ir daugelis kitų dalyvių grupių.

Vienas iš mūsų prioritetų šiuo metu yra vadinamųjų vietinių energijos bendrijų kūrimas, o jomis vadovaus piliečiai, MVĮ ir vietos valdžios institucijos. Dėl to labai svarbu teikti gaires visiems šiems dalyviams viso proceso metu ir palengvinti tikrą energijos pertvarkos procesą. Vietos subjektai galės patys gaminti energiją, ją vartoti, saugoti, ja dalytis ar net ją parduoti, todėl tai yra labai svarbus veiksnys mažinant išlaidas ir prisidedant prie tikrosios energetikos pertvarkos.

Be to norime pasitelkti viešinimo kampanijas – žinias ir mokymus apie klimato kaitą, kurie skatintų piliečius dalyvauti savivaldybės prisitaikymo procese ir kurtų atvirą dialogą. Jei planetos klimatas keičiasi, gal ir mums metas keistis?

Ar susidūrėte su didelėmis kliūtimis siekdami įgyvendinti vietos klimato ir energetikos planus? Kaip pavyko jas įveikti?

Didžiausia kliūtis yra gauti finansavimą klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos veiksams atlikti. Kadangi savivaldybės ištekliai yra riboti, turime ieškoti alternatyvių šaltinių, nes taip pat esame įsipareigoję skirti reikiamus išteklius pagal metinius biudžetus ir paruošti garantuotus finansų šaltinius ateinantiems metams. Paprastai tokiems tikslams yra naudojami įvairūs finansavimo mechanizmai, pavyzdžiui, atnaujinamieji fondai, trečiųjų šalių finansavimo schemas, lizingo, energijos tiekimo bendrovės (angl. ESCO) arba viešojo ir privataus sektorių partnerystės. Taip pat ieškome partnerystės su kitomis privačiomis ir viešosiomis organizacijomis galimybių bei alternatyvių finansavimo šaltinių per įvairias nacionalines ir Europos dotacijų ir subsidijų schemas. Nagrinėjame visas dabartines ir potencialias galimybes.

Dar vienas iššūkis – didinti piliečių sąmoningumą skatinant keisti savo įpročius, todėl stengiamės didinti žmonių informuotumą apie tvarumo problemas. Pastebėjome lyg prarają tarp mokslo ir visuomenės sąmoningumo, todėl turime skatinti didesnę piliečių, verslo, socialinį ir politinį įsitraukimą, norėdami kovoti su šia problema ir su ja susitvarkyti.

Kodėl nusprendėte dalyvauti Merų pakto „Miestas dėmesio centre“ apdovanojimų konkurse?

Džiaugiamės būdami Merų pakto dėl klimato ir energetikos bendruomenės nariais, todėl tikiu, kad šis Merų pakto konkursas yra puiki galimybė pristatyti kitiems savo pasiekimus. Be to visoje Pakto bendruomenėje ir už jos ribų siekiame būti tikru pavyzdžiu kitiems. Toks požiūris yra mūsų varomoji jėga

ir motyvacija, reikalingi tolesnei pažangai. Mes tikime Europos ir Merų pakto bei visų jų teikiamų galimybių sėkme. Kritinė orų situacija – tai iššūkis visam pasauliui, ir būdamas Mursijos meru tikiu, kad vieningas Europos atsakas būtų veiksmingesnis.

Kaip įsivaizduojate Mursiją 2050 m.?

Mursijos miesto projektas – tai stipri struktūra, kurioje tvarumas ir pagarba natūraliai gamtinei aplinkai yra pagrindiniai augimo ir ateities galimybių ramsčiai. Mano įstaigos komandos siekis – pamatyti Mursijoje daugiau struktūrizavimo, komunikacijų, teisingumo, tvarumo. Savivaldybė turi tapti dar atviresnė, o artimiausiu metu bus vykdoma daugybė projektų, kurių tikslas – gerinti miestiečių gyvenimo kokybę.

Vienas iš pagrindinių projektų yra vadinamosios „Nulinės zonos“ (angl. „Zone 0“) urbanizacijos darbai, apimantys senų traukinių bėgių uždengimą dviračių takais, žaliosiomis ir rekreacinėmis zonomis. Taip šis miesto „randas“, dalijantis bendruomenę, taps pertvarkos iniciatyvos priežastimi. Be to, kai bėgių neliks, dabartinis geležinkelio koridorius taps pagrindiniu taku, kuriame pirmenybė bus teikiama pėstiesiems, ir dar du koridoriai jungs naująjį pėsčiųjų taką su Seguros upe.

Pėstiesiems pritaikytos erdvės artimiausiais mėnesiais taps vienu iš savivaldybės simbolių, kaip ir mažataršių zonų (angl. LEZ) plėtra bei įvairūs oro kokybės gerinimo veiksmai. Bandomieji pėsčiųjų zonų kūrimo projektai bus inicijuoti, o į juos bus įtraukiami rajoniniai keliai, siekiant patikrinti pajėgumą ir įvesti nuolatinį pėsčiųjų režimą.

Judumas savivaldybėje bus gerinamas įgyvendinant daugybę projektų, skirtų plėtoti viešąjį transportą, sukurti daugiau dviračių takų, integruoti įvairias transporto rūšis, atskirti išskirtines miesto transporto platformas ir įrengti su viešuoju transportu integruotas automobilių stovėjimo aikšteles. Pagrindinis tikslas – sukurti dinamišką savivaldybę, palankią fiziniams miesto ir rajonų santykiams.

Bus plėtojamos įvairios iniciatyvos, kurios ženkliai padidins žaliųjų zonų teritorijas savivaldybėje, kurios turi tapti skirtingų kartų sąveikos erdvėmis. Tad keli projektai bus skirti kalanetikos, čiuožimo ar kineziterapijos įstaigoms.

Tinkamos žaliosios infrastruktūros kūrimas yra esminis veiksnys gerinant biologinę įvairovę miesto teritorijoje, tuo tarpu tai yra ir prisitaikymo prie klimato priemonė.

Taip pat nuolat judame link energijos, gaminamos vietos naudojimui, tai bus pagrindinė energijos pertvarkos ašis. Pradėsime nuo mūsų savivaldybės pastatų ir intensyviai skatinsime vietos energijos bendrijų veiklą. Elektrinių transporto priemonių pristatymas yra dar vienas svarbus iššūkis mums. Taip pat norime pasiekti labiau subalansuotą transporto rūšių paskirstymą arba tvaresnį paskirstymą paskutiniuose transportavimo etapuose.

Investavimas į tvarumą yra galimybė tobulėti ir augti, turime ją įgyvendinti Mursijoje.

Mūsų pernai metų vasaros pristatymą, kuriame minimi didžiausi ateinančių mėnesių projektai, žr. čia:

<https://centromedios.murcia.es/PUBLICO/NotaPrensa/Default.aspx?pldPagina=25&pldNoticia=60460#ad-image-0>